

ŠTA ZA MENE ZNAČI ZAJEDNIŠTVO U RAZLIČITOSTI?

Prva zajednica u kojoj se djeca nađu, a da to nije porodica, dešava se u vrtiću. Tada djeca ne primjećuju nikakve razlike međusobno. Nekako, svi su isto šepRTLjasti, uflekani, neočešljani i nosića koji često curi. Niko nikog tada ne gleda čudno, niti podrugljivo, ni po boji kože, ni po znanju. Neke prve podjele i gurkanja nastaju u osnovnoj školi.

U našoj velikoj školi svaki razred ima nekog ko je na neki način po strani. Možda zato što sami tako žele jer se osjećaju neuklopljeno, a nekad ih grupa odbacuje iz raznih razloga. U našem razredu je to djevojčica romske populacije. Ona nekada želi druženje, a opet uvijek to radi na neobičan način koji drugoj djeci smeta. Gruba je u jurnjavi, čak i dječaci od nje bježe. Zbog grubosti prosto niko ne želi da se sa njom druži. Ja je često posmatram. Krivo mi je na sebe zašto se ne poigramo sa njom ili lijepo porazgovaramo, ali kako većina neće, tako i ja biram ćutanje ili ignorisanje. Ona odmor često provodi sa svojim komšijama iz kraja, pa opet budem srećna kada vidim da nije sama.

Ipak, jednog dana se desilo nešto konkretno. Razredna nam je rekla da treba da idemo na trodnevnu eksurziju na Cetinje. Prvo je trebalo izvući parove ko će sa kim sjedjeti u autobusu. Kako nas je neparan broj, naravno njeno je ime ostalo neizgovoreno za par. Tada je razredna rekla da vidimo kako ćemo sad i da treba misliti i na smještaj, a postoje i trokrevetne sobe. Srce mi se steglo kad sam je gledala kako stoji sa strane kao da se ništa ne dešava, kao da je sve to njoj poznato i normalno. Ta tišina nas je sve žuljala. Lakše bi nam bilo da se ona bunila pa da joj u ljutnji kažemo da ide sa svojim drugaricama iz drugog odjeljenja. Ali, ne. Ta „dramska tišina“, kako bi rekla razredna, svakoga je boljela više no neka rasprava. Osjetila sam da njena različitost ne boli sama po sebi, već onda kad postane razlog za izbjegavanje. A šta ako smo mi različiti od nje, samo smo u većini? Tada sam se javila ja da ću da sjedim sa njom, a moja najbolja drugarica je prećutala. Osjetila sam da sam svima olakšala neprijatnu situaciju, a neki su mi i zavidjeli kako sam odlučila. Previše mirno smo sjedjeli veći dio puta do Cetinja, a svi su u glavi prebitali šta se to desilo ispred autobusa. Mislim da tada više niko nije strahovao ko će sa njom u sobu jer svi su zanemarili njen često neprijatan miris, kao da su se već svi odlučili da je malo poduće kako se pravilno higijena održava i da se u pubertetu svi manje-više nezgodno znoje, pa nas muči taj jaki miris. I ona je ćutala, gledala kroz prozor, a u očima joj se vidio srećni sjaj koji je govorio više od riječi.

Kasnije tokom puta pričala mi je o svojoj porodici. Nisam baš mogla da pohvatam ko je tu kome rod, braća i sestre od druge tatine žene, stric i strina, baka koja je umrla, a koja joj je bila umjesto majke. Razumjela sam da živi u jednoj ogromnoj porodici i kada bih joj došla u goste, sigurno bih ja bila manjina. Tako je i naučila da se borbom sa braćom i sestrama izbori za sebe i pažnju. Ona ne zna drugačije, pa možda misli da to tako treba. Samo skreće pažnju na sebe, pa makar i negativnu. To je sve mijenjalo sliku o njoj. O svačemu je pričala. Znala sam da je neke stvari izmislila, ali zar ne rade to svi? Uvijek malo uljepšavamo neku sliku o sebi ili malo zaobiđemo istinu. Smijale smo se i gađale druga kokicama dok nas razredna nije opomenula. Po prvi put je u tom autobusu bila dio nas. Kao da smo bili zatvoreni krug koji je ona morala da zasluži. Svi to na neki način moramo. Uvijek se negdje uklapamo, ali njoj je to mnogo teže u bilo kom okruženju.

Odlazak na Cetinje nije bio samo „Čas istorije“, već životna lekcija. Različitost nije prepreka zajedništva, već njen ispit. Za mene zajedništvo u različitosti znači da ne tražimo iste živote, već isto dostojanstvo. Često je ljepota u različitosti. Treba je pronaći.

Budva,

1.02.2026.g.

Petra Čepić, VII8 razred

mejl: petra.ceplic@icloud.com

skola@os-smljubisa.edu.me